

AKTUÁLNÍ INFORMACE O NÁKUPU ENERGIÍ NA ČESKOMORAVSKÉ KOMODITNÍ BURZE A PŘIPRAVOVANÉ STÁTNÍ REGULACI

Vážení,

rádi bychom Vás informovali o současném dění na energetickém trhu. Dne 12. září, ve večerních hodinách, došlo k přijetí usnesení vlády směřující k řešení vysokých cen energií. Z usnesení a souvisejících poskytnutých informací vyplývá, že vláda bude na půdě Parlamentu ČR navrhovat přijetí novely zákonů tak, aby mohla svým nařízením určovat cenové limity pro dodávky elektřiny a zemního plynu, a to v plánované hodnotě 6 000 Kč/MWh včetně DPH u elektřiny a 3 000 Kč/MWh včetně DPH u zemního plynu. Toto rozhodnutí vlády vítáme, neboť ceny energií v posledních měsících opravdu vystoupaly na úroveň „neakceptovatelnou“ vlastně pro všechny odběratele, a proto i z našeho pohledu je nezbytné nalézt nějaké řešení, a to pokud možno co nejrychleji.

Na úkor rychlosti jde bohužel formální proces schvalování příslušných zákonů a informování veřejnosti o podrobnostech cenových stropů a dalších souvisejících opatřeních. V současné době tak nedisponujeme paragrafovým zněním novel zákonů a přesné predikce a manuály dalšího postupu se proto mohou měnit v závislosti na konkrétních zněních právních předpisů a budoucím postupu vlády. Zároveň však platí, že potřebná legislativa by měla být brzy předána do zákonodárnému procesu Poslanecké sněmovně ČR, alespoň dle informací od Úřadu vlády ČR.

Aktuální situace na burze je taková, že se částečně finančně zotavili dodavatelé, což vedlo k tomu, že se obchoduje jak silová elektřina, tak i zemní plyn. Z obchodů se zemním plynem máme obzvlášť radost, protože stále platí, že tato komodita není pro české odběratele zajištěna pro celý příští rok. Pokud by odběry zůstaly na podobné úrovni jako v předešlých letech a nepodařilo se získat nové zdroje, faktický nedostatek zemního plynu by nastal již v polovině příštího roku.

V uplynulých týdnech se také změnila preference dodavatelů u realizovaných metod nákupu a pokud byla ještě před měsícem u elektřiny pro dodavatele nejlépe přijatelná forma nákupu „postupnou fixací ceny“, došlo nyní k preferenci nákupu za jednu fixní cenu (tj. obvyklý nákup jako v minulých letech) a hlavně nákupu na krátkodobých trzích (tzn. zafixování spotových cen). Naopak postupná fixace ceny se přestává používat. U zemního plynu se dodavatelé zdráhají přijmout rizika vyplývající z vývoje cen a potencionálního nedostatku komodity a zjednodušeně akceptují pouze aukce zadané na krátkodobém, spotovém trhu. Zvláštní důraz je u obou komodit kladen na zálohování.

Zatímco v minulých letech jsme spotový trh pro cenotvorbu kontraktů pro zadavatele nedoporučovali, v současné době tak činíme, a to nejenom proto, že u plynu de facto jiná varianta není, ale i proto, že při poklesu cen, například kvůli očekávané recesi, mohou být spotové ceny výhodnější, a to dokonce i (zejména u elektřiny v letních obdobích) než vládou nařízené limity. U spotových cen zemního plynu pro příští rok bude hodně záviset na předpokládaných úsporách a zajištění nových zdrojů. Nevýhodou spotových nákupů byla především neznalost výše konečné ceny, tzn. její proměnlivost. Zastropováním cen, které by se dle návrhu vlády mělo týkat i veřejných institucí a samosprávných celků, se však i tato nevýhoda zřejmě odstraní.

Výše uvedené vede k závěru, že ten nejehospodárnější přístup odběratelů je takový, který povede k sjednání cen, alespoň potenciálně nižších, než je vládou navrhovaný limit, který bude současně představovat maximální cenu kontraktů. U spotových cen platí, že mohou být nižší, než zmíněné

zastropování. Jednorázová fixace ceny, pokud by měla být akceptována dodavateli, by aktuálně téměř jistě nevedla k fixaci ceny nižší než navrhované limity. Opět je ale nutné podotknout, že finální znění navrhované legislativy, včetně nařízení vlády limitující ceny, v současné době není k dispozici. Není tak jisté po jakou dobu budou ceny limitovány, ani zda limity budou stále stejné.

Obdobně nejisté je i postavení „státního obchodníka“, jehož role také nebyla zatím přesně specifikována. Na druhou stranu i zřízení tohoto subjektu vnímáme pozitivně, neboť v případě, že nedojde k zajištění dodávek energií pro odběratele, bude pravděpodobně státní obchodník odběrateli určen jako jeho dodavatel. Bohužel opět není zcela jasné, na jak dlouhou dobu bude státní obchodník zřízen, jaké budou další obchodní podmínky dodávky, či jakými ceníky se bude řídit, pokud nebudou ceny limitovány. Tento informační nedostatek je však vzhledem k vývoji situace z našeho pohledu pochopitelný a zcela jistě bude v budoucnu napraven. **Nenakoupíme-li energie standardním způsobem, budeme i my směřovat k zajištění dodávek pro odběratele právě prostřednictvím státního obchodníka.**

Zároveň budeme pečlivě očekávat paragrafované změny zákona, abychom Vás informovali o případných dalších podrobnostech o změnách na trhu s energiemi pro zadavatele.

V Praze dne 13. září 2022

Mgr. Petr Rudolf

PROSPEKSA, a.s.